

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

с. Верхний Услон

КАРАР

«2026 – 2030 елларга Югары Ослан муниципаль районында мәгариф системасын үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Муниципаль мәгариф системасын үстерүне финанс ягыннан тәэмин итү һәм әлеге эшчәнлек өлкәсендә вәкаләтләрне үтәү максатларында, Югары Ослан муниципаль районының Башкарма комитеты КАРАР ИТӘ:

1. «Югары Ослан муниципаль районында 2026 – 2030 елларга мәгариф системасын үстерү» муниципаль программасын кушымтада каралганча расларга.
2. «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ Югары Ослан муниципаль районы территориясендә программаны тормышка ашыруны тәэмин итәргә.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Мәгариф бүлеге» МКУ рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ начальнигына йөкләргә.

Башкарма комитет җитәкчесе

А.А. Әхмәтшин

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль
районы Башкарма
комитетының _____ 2026
ел №_____ карары белән
расланды

«2026 – 2030 елларга Югары Ослан муниципаль районында мәгариф системасын үстерү» муниципаль программасы

1 нче бүлек. «Югары Ослан муниципаль районында 2026 – 2030 елларга мәгариф системасын үстерү» муниципаль программасының паспорты

Программа атамасы	«2026 – 2030 елларга Югары Ослан муниципаль районында мәгариф системасын үстерү» муниципаль программасы (алга таба - Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	2012 елның 29 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы (2016 елның 3 июлдәгә редакциядә) «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон 2013 елның 22 июлдәгә 68-ТРЗ номерлы «Мәгариф турында» Татарстан Республикасы законы 1991 елның 25 октябрдәгә №1807-1 «Россия Федерациясе халыклары телләре турында» (2020 елның 31 июлдәгә редакциядә) Россия Федерациясе Законы «Татарстан Республикасы дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр турында» 1992 елның 8 июлдәгә 1560-ХII номерлы Татарстан Республикасы Законы «Россия Федерациясенең 2030 елга кадәр һәм 2036 елга кадәр перспективада үсешенә милли максатлары турында» 2024 елның 7 маендагы 309 номерлы Президент Указы
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	«Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының мәгариф бүлеге» МКУ
Программаны башкаручылар	Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты, «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлеге» муниципаль казна учреждениесе, Югары Ослан муниципаль районының белем бирү оешмалары
Программаның максаты	Югары Ослан районында уңышлы шәхес формалаштыруны тәэмин итә, тиз үзгәрүчән дөньяда тормышка эзәр һәм территориянең социаль-иқтисади үсешенә ярдәм итә торган

	заманча, уңайлы, сыйфатлы һәм кендәшлеккә сәләтле белем бирү системасын булдыру.
Программаның бурычлары	<p>1) Мәктәпкәчә белем бирүдә - балаларның мәктәптә уңышлы укуының нигезләре буларак физик һәм психологик үсеше өчен мәктәпкәчә белем бирүнең кирәкле шартларын тәэмин итү;</p> <p>2) Гомуми белем бирүдә – гомуми белем бирүнең барлык дәрәжәләрендә белем бирү программаларының дәвамчанлыгы нигезендә белем сыйфатын тәэмин итү өчен шартлар булдыру;</p> <p>3) Сәләтле балалар белән эшләүдә – районда интеллектуаль һәм ижади эшчәнлекнең төрле өлкәләрендә сәләтле балаларны ачыклау, үстерү һәм ярдәм итүнең бердәм системасын булдыру өчен уңай шартлар тәэмин итү;</p> <p>Балаларны тәрбияләү һәм өстәмә белем бирүдә – шәхеснең ижади индивидуальлеген үстерү һәм социалләштерү өчен шартлар тәэмин итү;</p> <p>5) Укыту-методик ярдәмдә-уку процессын укыту-методик яктан тәэмин итү, уку процессын оештыруга яңа формалар һәм технологияләр кертүне активлаштыру;</p> <p>6) Кадрлар сәясәтендә – тармакның компетентлы, югары квалификацияле белгечләргә ихтыяжларын тәэмин итү.</p>
Ярдәмче программалар исемлегенә	<p>1. 2026-2030 елларга мәктәпкәчә белем бирүне үстерү.</p> <p>2. 2026-2030 елларга гомуми белем бирүне, инклюзивны да керттеп, үстерү.</p> <p>3. 2026-2030 елларга тәрбия һәм өстәмә белем бирүне үстерү.</p> <p>2026-2030 елларга Югары Ослан муниципаль районында сәләтле балалар һәм аларның остазларын үстерү һәм аларга ярдәм итү.</p>
Программаны тормышка ашыру вакыты	2026-2030 еллар
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	<p>Югары Ослан муниципаль районы бюджетыннан бүлеп бирелә торган акчалар күләме фаразланган характерда һәм тиешле финанс елына бюджет проекты формалаштырганда, программа чаралары исемлеген, ирешелгән нәтижеләр нигезендә аларны гамәлгә ашыру срокларын һәм этапларын төгәлләштерүне исәпкә алып, билгеләнгән тәртиптә ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.</p> <p>Программаның бюджет ассигнованиеләре күләме:</p> <p>2026 елда – 105 899,0 мең сум;</p> <p>2027 елда – 110 134,96 мең сум;</p> <p>2028 елда – 114 540,35 мең сум;</p> <p>2029 елда – 119 121,96 мең сум;</p> <p>2030 елда – 123 886,83 мең сум.</p>
Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре	Педагогларның һөнәри үсеше, муниципаль белем бирү чөптәренең ресурс базасын ныгыту, бердәм электрон белем бирү киңлеген булдыру, инновацион педагогик технологияләрдән

<p>Һәм нәтижәлелек күрсәткечләре</p>	<p>файдалану, мәгариф системасының икътисадый нәтижәлелеген арттыру нигезендә белем бирүнең барлык дәрәжәләрендә дә сыйфатын күтәрү. Заманча икътисадый, матди-техник, кадрлар һәм технологик ресурсларны нәтижәле файдаланып, мөмкин булган сыйфатлы белем бирүне тәэмин итү.</p>
<p>Программаны тормышка ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы</p>	<p>Программаның үтәлешен гомуми контрольдә тоту Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла, ул максатчан күрсәткечләргә һәм программа чараларына чыгымнарны, программаны тормышка ашыру механизмын һәм башкаручыларның составын тәгаенли, «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлеген» муниципаль казна учреждениесеннән программаны үтәү барышы һәм финанс чараларыннан файдалануның нәтижәлелеген турында мөһүмматлар сорый.</p>

2нче бүлек. Проблеманың эчтәлеген һәм программа методы белән аны хәл итү кирәклеген нигезләү.

Район мәгариф системасын үстерү төп стратегик максат – Югары Осланның тиз үзгәрүче дөньяда яшәргә әзер һәм территориянең социаль-икътисадый үсешенә ярдәм итә торган уңышлы шәхес формалаштыруны тәэмин итә торган заманча, сыйфатлы һәм конкурентлыкка сәләтле мәгариф системасын булдыру нигезендә гамәлгә ашырыла.

Районда гомуми белем бирү һәм балаларны тәрбияләү сыйфатын күтәрү, мәгариф бүлеген һәм районның барлык мәгариф оешмаларының төп эш юнәлешен булып тора.

«2026-2030 елларга Югары Ослан муниципаль районында мәгариф системасын үстерү» муниципаль программасы Югары Ослан муниципаль районында белем бирүнең югары сыйфатын тәэмин итүгә, халыкның үзгәрә торучы таләпләренә һәм районның, шулай ук тулаем Татарстан Республикасының жәмгыятен һәм икътисадын үстерүнең перспектив бурычларына туры китереп, Россия Федерациясе халыкларының рухи – әхлакый, тарихи һәм тарихи кыйммәтләре, милли-мәдәни традицияләре нигезендә гармонияле үсеш алган һәм социаль җаваплы шәхес тәрбияләүгә юнәлдерелгән.

Мәгариф өлкәсендә муниципаль мәгариф сәясәтенең иң мөһим өстенлеген булып белем алу мөмкинлеген һәм сыйфатын тәэмин итү буенча комплекслы чараларны гамәлгә ашыру тора.

Гомуми белем бирү оешмасы мәгариф һәм административ-хужалык эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәкле барлык төр уңайлыklarга ия булырга тиеш: уку бүлмәләре (шул исәптән заманча предмет кабинетлары, лабораторияләр, уку остаханәләре), мөһүммати-китапханә, спорт заллары, дәрестән тыш эшчәнлек, түгәрәкләр һәм секцияләр өчен бүлмәләр, шулай ук туклануны оештыру, медицина билгеләнеше, административ һәм башка бүлмәләр, шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре

чиклэнгән балаларның белем алу эшчәнлеген оештыру өчен кирәкле җиһазлар белән җиһазландырылган булырга тиеш.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсендәге муниципаль өстенлекләргә кеше потенциалын үстерү, Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен, мәдәниятен һәм тарихи хәтерен ныгыту, яңа технологик нигездә икътисадны тотрыклы үстерү, имин мәгълүмат киңлеген үстерү керә.

Район мәктәпләрендә 419 педагогик хезмәткәр эшли, югары һәм беренче квалификацияле категорияле педагогларның өлеше ел саен арта һәм 62% тәшкил итә. 2024 елда беренче мәртәбә 3 укытучыга «Педагог-остаз» дигән яңа квалификация категориясә билгеләнде.

26 уку елында Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районында 16 гомуми белем бирү оешмасы эшли, анда 2707 бала укый (2024/2025 уку елында – 2602). Алардан: төп – 3, урта – 13, сәламәтлек мөмкинлекләре чиклэнгән балалар өчен мәктәпләр – юк.

Сыйныфларның уртача тулылыгы: авыл җирлегә буенча – 10,7 кеше.

Укыту бер сменада алып барыла.

Районда мәктәпкәчә белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы 17 белем бирү оешмасы эшли, шуларның 2сә мәктәпкәчә төркемнәр белән мәктәпләр. Мәктәпкәчә белем бирү белән колачлау – 90%. Һәр балалар бакчасында балаларны карау һәм тәрбияләү өчен заманча шартлар тудырылган.

Иртә һөнәри юнәлеш бирү-мәктәпкәчә яшьтәге балаларда төрле һөнәрләргә кызыксыну формалаштыруга һәм киләчәктә һөнәри омтылышларны аңлауга юнәлдерелгән эшнең мөһим аспекты. Район балалар бакчаларында әлегә юнәлештә, балаларга һөнәрләр дөнъясы белән танышырга ярдәм итүче проектларны тормышка ашырып: «Педагогның һәм ата — аналарның һөнәри юнәлеш буенча уртақ эшчәнлегә», «Иртә һөнәри юнәлеш компоненты буларак функциональ грамоталылык», «Балалар бакчасы-мәктәп» системасында укучылар һәм тәрбияләнүчеләр белән һөнәри юнәлеш бирү эшенең дәвамлылыгы», «Мәктәпкәчә яшьтәге балаларны өлкәннәрнең һөнәрләре белән таныштыру».

Мәктәп белем бирү дәрәжәсендә сыйфатлы белем алуға, һәр балаға, аның мәнфәгатьләре һәм сәләтләре нигезендә, штат режимына күчкән «Россия Мәгариф Министрлыгы Мәктәбе» федераль проектын гарантияли. 2025 елда районның барлык мәктәпләре үзләренең кыенлыкларына системалы анализ ясау максатыннан 8 магистраль юнәлеш һәм төп шартлар буенча үз-үзләрен диагностикалауны үтте.

Мәктәпләр эшчәнлегенең нәтижәлелегенең мөһим күрсәткечләренең берсе булып профильле укыту тора. 2030 елга кадәр «Уңыш» республика концепциясен гамәлгә ашыру максатында район мәктәпләрендә информатсион-технологик, социаль-икътисади һәм табигый-фәнни юнәлештә профильле сыйныфлар булдырыла. Районда «Н.Ш. Зиннуров исемендәге гимназия» һәм «Югары Ослан урта мәктәбе» базасында «Психологик-педагогик класс» эшли.

Укучылар арасында агросфераға жәлеп итү буенча профориентация районда «Аграр сыйныф» проекты кысаларында бара. Күп еллар дәвамында мондый сыйныф Матюшино мәктәбендә уңышлы эшли, алар Казан дәүләт аграр университеты һәм районның авыл хужалыгы предприятиеләре белән актив хезмәттәшлек итә. Аграр

сыйныфлар балаларга агросекторда эшләү өчен кирәкле практик күнекмәләр һәм белемнәр алырга ярдәм итәчәк, шулай ук игенчелек һәм терлекчелек белән бәйләп хөнәрләргә кызыксыну формалаштырачак. Матюшино мәктәбе бүген Россия Фәннәр Академиясенә базалы мәктәбе һәм «Россия агро-мәктәпләре» Бөтенроссия ассоциациясә әгъзасы, шулай ук «Акыллы теплица» гранты жиңүчесә булып тора.

Югары Ослан мәктәбендә Казан милли тикшеренү технология университетының «Промхимтех» Алдынгы Инженер мәктәбенең классларын булдыру буенча беренчә адымнар ясала. Мәктәп һәм КНИТУның хезмәттәшлегә чынлап та талантлы һәм көчле яшьләргә югары уку йортына жәлеп итәргә һәм тармак предприятиеләргә югары квалификацияле инженер кадрлары белән тулыландырырга мөмкинлек бирәчәк.

Алты гомуми белем бирү учреждениесендә КНИТУ-КАИ, КГАУ, КНИТУ КХТИ, ТИСБИ белән килешүләр төзелгән, анда хөнәри сынаулар үткәрелә.

Мәгариф системасының өстенлеклә юнәлешләргә берсә булып безнең район территориясендә яшәүчә барлык милләт вәкилләргә мәдәниятен, телен саклау һәм үстерү тора.

1453 укучы (55,8%) ата-аналар гаризасы буенча татар телен өйрәнә, шул исәптән рус балалары да. Алардан: 465 укучы (32%) телне базалы дәрәжәдә өйрәнә, 172 (11,8%) – тирәнтен, 816 (56,2%) – татар телен дәүләт теле буларак сайлаган.

2025 елда Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмаларының азык-төлек блокларын капитал ремонтлау программасы кысаларында «Карагужа УББМ» МБМУ жиһазлар сатып алынды.

2025 елда дәүләт йомгаклау аттестациясен ЕГЭ форматында 104 чыгарылыш укучысы тапшырды, аларның 100% урта гомуми белем турында аттестатлар алды. Алардан 27 кеше «Укуда аерым уңышлар өчен» медальләргә алды һәм 100% үз медальләргә расладылар. 21 кеше югары баллы нәтижәләргә иреште, алардан 9 чыгарылыш укучы барлык тапшырылган фәннәр буенча 80 баллдан югары нәтижәләргә иреште.

Барлык имтиханнар нәтижәләргә буенча 11 фәннең бсы буенча БДИ нәтижәләргә республика күрсәткеләргәннән югарырак.

2025 елда дәүләт йомгаклау аттестациясен ОГЭ форматында 224 чыгарылыш укучысы тапшырды, шуларның 4се ГВЭ форматында тапшырды, 100% төп гомуми белем турында аттестатлар алды. 15 чыгарылыш укучысына кызыл аттестатлар бирелде.

Бүген тәрбия темасына федераль дәрәжәдә аерым игътибар бирелә. РФ Конституциясенә үзгәрешләр кертелде, анда балалар Россия дәүләт сәясәтенең иң мөһим өстенлегә булып тора дип асызыклана. Тәрбия укучыларда патриотик хисләр, гражданлык һәм Ватанны саклаучылар итәлегенә хөрмәт тәрбияләргә тиеш.

ГАОУ «Иннополис мәктәбе» «Пилотсыз авиация системалары» милли проектын гамәлгә ашыруда катнаша. Бу милли проект Россия Президенты Владимир Путин тарафыннан башлангыч алды һәм 2030 елга кадәр пилотсыз Авиация үсеш стратегиясен билгели. Мәктәп базасында өстәмә белем бирү программалары буенча укытуны оештыру мөмкинлегә бирүчә төркем булдырылды.

Мәктәп һәм гаилә арасындагы хезмәттәшлек – тәрбия эшенең төп актуаль юнәлешләренең берсе. Мәктәп советлары эшчәнлегендә ата-аналарның йогынты өлкәләрен киңәйтү буенча максатчан эш алып барыла. Ата-аналар белән эшләү мәктәпнең белем бирү эшчәнлегенең мөһим аспектларының берсе булып тора, чөнки нәкъ менә ата-аналар баланың шәхесен, дөньяга карашын һәм тәртибен формалаштыруда төп роль уйный.

«Психология – педагогика хезмәте» белгечләре тарафыннан 238 гаилә кабул ителде, 648 консультация һәм 214 тикшерү үткәрелде (шул исәптән ПМПК тикшеренүләре һәм гаиләләрдә тәрбияләнүче ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны тикшерү).

ППС белгечләре хәрби хезмәткәрләрнең гаиләләре белән эш алып бара, балалар белән 43 индивидуаль консультация, ата-аналар белән 224 индивидуаль консультация үткәрелгән.

Белем бирү оешмалары һәм ата-аналар комитетларының укучыларны тәрбияләүдә иң яхшы тәҗрибәләрен ачыклау һәм популярлаштыру максатыннан ел саен «Дус класс серләре» ата-аналар комитетлары конкурсы үткәрелә.

3 нче бүлек. Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Программаның төп максаты - уңышлы шәхес формалаштыруны тәэмин итә, тиз үзгәрүчән дөньяда яшәүгә әзерли һәм территориянең социаль-иқтисади үсешенә ярдәм итә торган заманча, уңайлы, сыйфатлы һәм көндәшлеккә сәләтле мөғариф системасы булдыру.

Юнәлешләр буенча бурычлар:

1. мәктәпкәчә белем бирүдә - балаларның мәктәптә уңышлы укуының нигезләре буларак физик һәм психологик үсеш өчен мәктәпкәчә белем бирүнең кирәкле шартларын тәэмин итү;
2. гомуми белем бирүдә – гомуми белем бирүнең барлык дәрәжәләрендә белем бирү программаларының дәвамчанлыгы нигезендә белем сыйфатын тәэмин итү өчен шартлар булдыру;
- 3) сәләтле балалар белән эшләүдә – районда интеллектуаль һәм ижади эшчәнлекнең төрле өлкәләрендә сәләтле балаларны ачыклау, үстерү һәм ярдәм итүнең бердәм системасын булдыру өчен уңай шартлар тәэмин итү;
- 4) балаларны тәрбияләү һәм өстәмә белем бирүдә – шәхеснең ижади индивидуальлеген үстерү һәм социальләштерү өчен шартлар тәэмин итү;
- 5) уку-укыту методик ярдәмеендә - белем бирү процессын уку-укыту методик ярдәм белән тәэмин итү, уку процессын оештыруда яңа формалар һәм технологияләр кертүне активлаштыру;
- 6) кадрлар сәясәтендә – тармакның компетентлы, югары квалификацияле белгечләргә ихтияжларын тәэмин итү.

4 нче бүлек. Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

№	Этап атамасы	Гамәлгә ашыру чоры
1	Программаны гамәлгә ашыру	2026-2030 еллар
2	Йомгаклау	2030 елның 4 нче кварталы

5 нче бүлек. Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы

2026-2030 елларга Программаны финанслау күләме 573 583,1 мең сум тәшkil итә.

Программаны финанслау чыганагы - Югары Ослан муниципаль районы бюджеты.

Барлыгы 573 583,1 мең сум, шул исәптән программаны гамәлгә ашыру еллары буенча:

- 2026 елда – 105 899,0 мең сум;
- 2027 елда – 110 134,96 мең сум;
- 2028 елда – 114 540,35 мең сум;
- 2029 елда – 119 121,96 мең сум;
- 2030 елда – 123 886,83 мең сум.

6 нчы бүлек. Программаны гамәлгә ашыру механизмнары

Программаны гамәлгә ашыру барышында муниципаль координатор (мәгариф бүлеге) төп башкаручылар белән үзара бәйләнешне тәэмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручылар тарафыннан чараларны нәтижәле файдалануны контрольдә тотат. Программа чараларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына катгый туры китереп башкарыла.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның агымдагы мониторингын үткөрү өчен Программа координаторы Югары Ослан муниципаль районының Башкарма комитетына ел саен, отчет чорыннан соңгы елның 1 февраленә кадәр – Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлеләген бәяләү, гамәлгә ашыру барышы турында хисап жиберә.

7 нче бүлек. Программаның икътисади һәм социаль нәтижәлеләген бәяләү

Югары Ослан муниципаль районы мәгариф системасын үстерү Программасына нәтижә булып түбәндәгеләр тора:

Педагогларның һөнәри үсеше, муниципаль белем бирү чөлтәренең ресурс базасын ныгыту, бердәм электрон белем бирү киңлеген булдыру, инновацион педагогик технологияләрдән файдалану, мәгариф системасының икътисади нәтижәлеләген арттыру нигезендә белем бирүнең барлык дәрәжәләрендә дә белем бирүнең сыйфатын күтәрү заманча икътисади, матди-техник, кадрлар һәм технологик ресурслардан нәтижәле файдаланып, мөмкин булган сыйфатлы вариатив белем бирүне тәэмин итү.

8 нче бүлек. Программаның нәтижелелеген бәяләү индикаторлары

№	Индикатор исеме	Исәпләү формуласы	Мәгълүмат чыганаclarы
	Укучыларның өлгереше	$I=A/B*100\%$, монда А – 2-11 сыйныф укучыларының канәгәтләнәрлек нәтижеләргә ия булган балалары саны; В – гомуми белем бирү оешмаларында укучы 2-11 сыйныф укучылары саны	Гомуми белем бирү учреждениеләре житәкчеләренә муниципаль биремнәр
	Укучыларның белем сыйфаты	$I=A/B*100\%$, монда А – «бик яхшы» һәм «яхшы» билгесенә укучы 2-11 сыйныф укучылары саны; В – гомуми белем бирү оешмаларында укучы 2-11 сыйныф укучылары саны	Гомуми белем бирү учреждениеләре житәкчеләренә муниципаль биремнәр
	Күрсәтелүче хезмәтнең шартлары һәм сыйфаты белән канәгәт ата-аналар өлеше	$I=A/B*100\%$, монда А – күрсәтелүче хезмәтнең сыйфаты белән канәгәт ата-аналар саны; В – гомуми белем бирү оешмаларында укучы балаларның ата-аналары саны	Гомуми белем бирү учреждениеләре житәкчеләренә муниципаль биремнәр
	Башлангыч гомуми белем бирүнең төп гомуми белем программасын үзләштерүнең йомгаклау бәяләмәсе нәтижеләре буенча үз белемнәрен раслаган укучылар өлеше	$I=A/B*100\%$, монда А – башлангыч гомуми белем бирүнең төп гомуми белем программасын үзләштерүнең йомгаклау бәяләмәсе нәтижеләре буенча үз белемнәрен раслаган укучылар саны; В – башлангыч мәктәп укучылары саны	Гомуми белем бирү учреждениеләре житәкчеләренә муниципаль биремнәр
	Төп гомуми белем бирү программалары буенча дәүләт йомгаклау аттестациясе нәтижеләре буенча үз белемнәрен раслаган укучылар өлеше	$I=A/B*100\%$, монда А – дәүләт йомгаклау аттестациясен уңышлы узган 9 класс чыгарылыш укучылары саны; В – имтихан биргән 9 класс чыгарылыш укучылары саны	Гомуми белем бирү учреждениеләре житәкчеләренә муниципаль биремнәр

Урта гомуми белем бирү программалары буенча дәүләт йомгаклау аттестациясе нәтижеләре буенча үз белемнәрен раслаган укучылар өлеше	$I=A/B*100\%$, монда А – рус теле һәм математика буенча имтиханнарны уңышлы тапшырган 11 класс чыгарылыш укучылары саны; В – рус теле һәм математика буенча имтихан биргән 11 класс чыгарылыш укучылары саны	Гомуми белем бирү учреждениеләре житәкчеләренә муниципаль биремнәр
Урта гомуми белем бирү программалары буенча дәүләт йомгаклау аттестациясе нәтижеләре буенча 100 балл алган укучылар өлеше	$I=A/B*100\%$, монда А – урта гомуми белем бирү программалары буенча дәүләт йомгаклау аттестациясе нәтижеләре буенча 100 балл алган 11 класс чыгарылыш укучылары саны; В – имтихан биргән 11 класс чыгарылыш укучылары саны	Россия Федерациясенең уку елы нәтижеләре буенча статистик отчетлылыгы
Төп гомуми белем бирү программасын үзләштергән чыгарылыш укучыларының өлеше	$I=A/B*100\%$, монда А – дәүләт йомгаклау аттестациясе нәтижеләре буенча аттестат алган 9 класс чыгарылыш укучылары саны; В – 9 класс чыгарылыш укучылары саны	Гомуми белем бирү учреждениеләре житәкчеләренә муниципаль биремнәр
Урта гомуми белем бирү программасын үзләштергән чыгарылыш сыйныф укучылары өлеше	$I=A/B*100\%$, монда А – дәүләт йомгаклау аттестациясе нәтижеләре буенча аттестат алган 11 нче сыйныф чыгарылыш укучылары саны; В – 11 нче сыйныф чыгарылыш укучылары саны	Гомуми белем бирү учреждениеләре житәкчеләренә муниципаль биремнәр
Белем бирү оешмаларының федераль һәм региональ исемлеккә туры килгән укыту-методик әсбаплар һәм жиһазлар белән тәэмин ителеше (%)	$I=A/B*100\%$, монда А – белем бирү процессында кирәкле укыту-күрсәтмә һәм спорт жиһазлары һәм әсбапларының гомуми белем бирү оешмаларында булуы; В – ФДБС буенча белем бирү процессында кирәкле укыту-күрсәтмә һәм спорт жиһазлары һәм әсбаплары.	Россия Федерациясенең уку елы нәтижеләре буенча статистик отчетлылыгы 73 нче форма
Индивидуаль медик-социаль һәм психолого-	$I=A/B*100\%$, монда А – психологик-медик-социаль	Татарстан Республикасы

	педагогик озату белән тәэмин ителгән махсус белем ихтыяжлары булган балалар өлеше	озату алуучы балалар саны; В – психологик-медик-социаль озату кирәк булган балалар саны	Мәгариф һәм фән министрлыгының сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар базасы
	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә, фәнни һәм ижади конференцияләрдә катнашучы белем бирү оешмалары укучылары өлеше (%)	$I=A/B*100\%$, монда А – конкурсларда катнашучы гомуми белем бирү оешмалары укучылары саны; В – гомуми белем бирү оешмаларында укучылар саны	Россия Федерациясенең уку елы нәтижеләре буенча статистик отчетлылыгы ОО-1 формасы
	Бөтенроссия һәм республика олимпиадаларының төбәк этабы җиңүчеләре һәм призерлары өлеше (%)	$I=A/B*100\%$, монда А – бөтенроссия һәм республика олимпиадаларының төбәк этабы җиңүчеләре һәм призерлары саны; В – олимпиадаларда катнашкан укучылар саны	Россия Федерациясенең уку елы нәтижеләре буенча статистик отчетлылыгы «Сәләтле балалар банкы анализы» 17нче формасы Муниципаль талантлы балалар банкы.
	Төрле дәрәжәдәге фестивальләр һәм конкурслар җиңүчеләре һәм призерлары өлеше	$I=A/B*100\%$, монда А – фестивальләр һәм конкурслар җиңүчеләре һәм призерлары саны; В – фестивальләрдә һәм конкурсларда катнашкан укучылар саны	Өстәмә белем бирү учреждениеләре җитәкчеләренә муниципаль биремнәр
	Балалар һәм яшьләрнең өстәмә белем бирү программалары белән колачлануы	$I=A/B*100\%$, монда А – өстәмә белем бирү учреждениеләренә йөрүче гомуми белем бирү оешмалары укучылары саны; В – гомуми белем бирү оешмаларында укучылар саны	Өстәмә белем бирү учреждениеләре җитәкчеләренә муниципаль биремнәр
	Конкурсларда, конференцияләрдә һәм һөнәри осталыкны арттыру буенча башка методик чараларда	$I=A/B*100\%$, монда А – конкурсларда һәм конференцияләрдә катнашучы педагоглар саны; В – шәһәрнең белем бирү	Россия Федерациясенең уку елы нәтижеләре буенча статистик отчетлылыгы

	катнашучы педагоглар өлеше (%)	оешмаларында укытучылар саны	73 нче форма
	1,5 яшьтән 7 яшькә кадәрге балаларны «Электрон балалар бакчасы» автоматик мәгълүмат системасы (алга таба - АМС) аша мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында урыннар белән тәэмин итү (%).	$I=A/B*100\%$, монда А – балалар бакчасына кабул ителгән балалар саны; В– «Электрон балалар бакчасы» АИС чиратында торучы балаларның гомуми саны	«Электрон балалар бакчасы» АИС
	Укытучыларның квалификация категорияләренә ия булу өлеше	$I=A/B*100\%$, монда А – квалификация категорияләренә ия булган педагоглар саны; В– укытучыларның гомуми саны	Уку елы нәтижәләре буенча Россия Федерациясе статистик хисабы ОО1 Татарстан Республикасы Электрон белем бирү сайты Вкладка Педагогик аттестация Мониторинг
	Мәктәп укучыларын ташламалы кайнар аш белән тәэмин итү (%)	$I=A/B*100\%$, монда А - күп балалы гаиләләрдән кайнар аш алучы балалар саны; В - 4 һәм аннан күбрәк балалы гаиләләрдән мәктәп яшендәге балалар саны	«Өстәмә социаль ярдәмгә мохтаж муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында укучыларга түләүсез туклану бирүне оештыру чаралары турында» Башкарма комитет карары
	Сәламәтлек мөмкинлекләре чикле булган (аутист) балаларны инклюзив һәм адаптацияләнгән белем бирүне үстерү аша гомуми белем бирүгә җәлеп итү (%)	$I=A/B*100\%$, монда А – махсус шартлар таләп иткән аутизм спектры бозылышы булган балалар саны; В – аутистик спектр бозылулары булган мәктәп яшендәге балалар саны	Россия Федерациясенең уку елы нәтижәләре буенча статистик отчетлылыгы
	Инвалидлар һәм сәламәтлек мөмкинлекләре	$I=A/B*100\%$, монда А – инвалидлар һәм ОВЗ булган кешеләр өчен биналарда күчү	Россия Федерациясенең уку елы нәтижәләре

	<p>чиклэнгэн кешелэр өчен биналарда күчү техник чаралары белән жиһазландырылган гомуми белем бирү учреждениеләре өлеше (алга таба - ОВЗ)</p>	<p>техник чаралары белән жиһазландырылган белем бирү учреждениеләре саны; В – белем бирү учреждениеләре саны</p>	<p>буенча статистик отчетлылыгы</p>
	<p>Инклюзив, интегратив һәм махсус белем бирүне үстерү аша, яңа мәктәпкәчә белем бирү формаларын кертәп, сәламәтлек мөмкинлекләре чиклэнгән балаларны мәктәпкәчә белем белән тәэмин итү, (%)</p>	<p>$I = A/B * 100\%$, монда А – махсус белем бирү формалары таләп ителгән сәламәтлек мөмкинлекләре чиклэнгән мәктәпкәчә яшьтәге балалар саны; В – мәктәпкәчә яшьтәге балалар саны</p>	<p>Россия Федерациясенең уку елы нәтижәләре буенча статистик отчетлылыгы</p>

9 нчы бүлек. Муниципаль программаның максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары һәм программа чаралары буенча финанслау

Төп чаралар атамасы	Ахыргы нәтижеләрен бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлекләре	Индикаторлар күрсәткечләре						Башкаручылар
		2025 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел	
<p>Максатның атамасы: Югары Ослан муниципаль районының уңышлы шәхес формалаштыруны тәэмин итә, тиз үзгәрүчән дөньяда тормышка әзер һәм территориянең социаль-икътисади үсешенә ярдәм итә торган заманча, уңайлы, сыйфатлы һәм конкурентлы белем бирү системасын булдыру</p> <p>Ярдәмче программа: Мәктәпкәчә белем бирү</p> <p>Бурыч исеме: мәктәпкәчә белем бирүдә – мәктәптә уңышлы укуы өчен нигез буларак, балаларның тулы физик һәм психологик үсешен тәэмин итү өчен кирәкле шартлар булдыру</p>								
Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары эшчәнлеген тәэмин итү							Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы белем бирү оешмалары	
Гомуми керү мөмкинлеге булган бушлай мәктәпкәчә белем бирүне тәэмин итү	- балаларны «Электрон балалар бакчасы» АИС аша мәктәпкәчә оешмаларда урыннар белән тәэмин итү						Мәгариф бүлгегә Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы белем бирү оешмалары	
	- инклюзив, интегратив һәм махсус белем бирүне үстерү аша, шул исәптән мәктәпкәчә белемнең яңа формаларын кертәп, сәламәтлек мөмкинлекләре чикле булган балаларны мәктәпкәчә белем белән тәэмин итү (%)							
	- 1 - 6 яшьлек балаларның өлеше, муниципаль белем бирү учреждениеләрендә мәктәпкәчә белем бирү хезмәте һәм (яки) аларны карау хезмәте алучы							

	балаларның гомуми санында 1 - 6 яшьлек балаларның өлеше (%)							
	яшьлек балаларның гомуми саныннан муниципаль мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләренә билгеләү өчен исәптә торучы 1-6 яшьлек балалар өлеше (%)							
	- гомуми муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре саныннан авария хәлендә булган яки капитал ремонт таләп ителгән муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре өлеше (%)							
	- мәктәпкәчә яшьтәге татар балаларының гомуми саныннан туган телдә тәрбияләнүче мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә йөрүче балалар өлеше (%)							
Төп программа: Гомуми белем								
Бурычның исеме: гомуми белем бирүнең барлык дәрәжәләрендә белем бирү программаларының дәвамчанлыгы нигезендә белем сыйфатын тәэмин итү өчен шартлар тудыру								
Гомуми белем бирү оешмалары эшчәнлеген тәэмин итү:								
Гомуми белем бирү оешмалары								
Башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирүнең федераль белем бирү программалары н гамәлгә ашыру	- укучыларның өлгереше							Мәгариф бүлеге Гомуми белем бирү оешмалары
	- укучыларның белем сыйфаты							
	- күрсәтелүче хезмәтнең шартлары һәм сыйфаты белән канәгать ата-аналар өлеше (%)							
	- башлангыч гомуми белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасын үзләштерү нәтижәләре буенча үз белемнәрен раслаган укучылар өлеше (%)							
	- төп гомуми белем бирү программалары буенча дөүләт йомгаклау аттестациясе нәтижәләре буенча							

үз белемнөрен раслаган укучылар өлеше (%)							
- урта гомуми белем бирү программалары буенча дөүлөт йомгаклау аттестациясе нәтижәләре буенча үз белемнөрен раслаган укучылар өлеше (%)							
- Төп гомуми белем бирү программасын үзләштергән чыгарылыш укучыларының өлеше (%)							
- урта гомуми белем бирү программасын үзләштергән чыгарылыш сыйныф укучылары өлеше							
- муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрен тәмамлаучыларның гомуми саныннан урта (тулы) белем турында аттестат алмаганны өлеше (%)							
- заманча укуту таләпләренә туры килә торган муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләренә гомуми муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләре санындагы өлеше (%)							
- биналары авария хәлендә булган яки капитал ремонт таләп ителгән муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләренә гомуми муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләре санындагы өлеше (%)							
- муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләрендә укучыларның гомуми санындагы беренче һәм икенче сәламәтлек төркеменә кергән балаларның өлеше (%)							
- инвалидлар һәм сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән кешеләр өчен биналарда күчү техник чаралары белән жиһазландырылган гомуми белем бирү учреждениеләре өлеше (%)							

	- мэгариф объектарының террорчылыкка каршы яклануына туры килә торган белем бирү учреждениеләре өлеше (%)							
Кайнар туклану мөмкинлеген тәэмин итү шартларын булдыру	- ташламалы кайнар туклану белән тәэмин ителгән мәктәп укучылары өлеше (%)							
	- бушлай кайнар туклану белән тәэмин ителгән башлангыч гомуми белем бирү укучыларының өлеше							
	- төп гомуми белем бирү һәм урта гомуми белем бирү учреждениеләренең кайнар туклану өчен субсидия белән тәэмин ителгән укучылары өлеше (%)							
Ярдәмче программа: Тәрбия һәм өстәмә белем бирү Бурычның исеме: балаларны тәрбияләүдә һәм өстәмә белем бирүдә шәхеснең ижади индивидуальлеген үстерү һәм социалләштерү өчен шартлар белән тәэмин итү								
Өстәмә белем бирү учреждениеләре эшчәнлеген тәэмин итү								Өстәмә белем бирү учреждениеләре
Өстәмә белем бирү хезмәтләрен күрсәтү	яшьлек балаларның, төрле оештыру-хокукий формадагы һәм милек формасындагы оешмаларда өстәмә белем бирү хезмәтләре алучы, әлеге яшь төркемдәге балаларның гомуми санындагы өлеше							Мэгариф бүлгеге Мэгариф оешмалары Өстәмә белем бирү учреждениеләре
	- балаларның өстәмә белем бирү программалары белән колачлануы (%)							
	- төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә, фәнни һәм ижади конференцияләрдә катнашучы							

белем бирү оешмалары укучылары өлеше (%)						
- төрле дәрәжәдәге фестивальләр һәм конкурслар жиңүчеләре һәм призерлары өлеше (%)						
- төрле дәрәжәдәге спорт чараларында катнашучы укучылар өлеше (%)						
- мәктәп музейлары булдырылган гомуми белем бирү оешмалары өлеше (%)						
- мәктәп спорт клублары булдырылган гомуми белем бирү оешмалары өлеше (%)						
- мәктәп театрлары булдырылган гомуми белем бирү оешмалары өлеше (%)						
- 7-11 сыйныф укучылары арасыннан социаль-психологик тестлаштыру белән колачланган укучылар өлеше (%)						
- 6-11 сыйныф укучылары арасыннан белем бирү мохите куркынычсызлыгын мониторинглау белән колачланган укучылар өлеше (%)						
- 6-11 сыйныф укучылары арасыннан «Киләчәккә билет» һөнәри юнәлеш бирү проектын үз эченә алган укучылар өлеше (%)						
- мәктәп яны лагерьларында жәйге оешкан ял белән шөгыйльләнүче укучылар өлеше (%) (%)						
- хезмәт тәрбиясе алган укучылар өлеше (%)						
- белем бирү процессында катнашучы ата-аналар жәмәгәтчеләге өлеше (%)						

Белем бирү системасында чаралар үткөрү

Бурычның исеме: сәләтле балалар белән эшләүдә – районда интеллектуаль һәм ижади эшчәнлекнең төрле өлкәләрендә сәләтле

балаларны ачыклау, үстерү һәм ярдәм итүнең бердәм системасын булдыру өчен уңай шартлар тәэмин итү.							
Укучыларның төрле дәрәжәдәге фән олимпиадаларында катнашуы.	- Бөтенроссия һәм республика олимпиадаларының төбәк этабы жиңүчеләре һәм призерлары өлеше (%)						Мәгариф оешмалары
Тәрбия һәм өстәмә белем бирү системасын гамәлгә ашыру кысаларында укучылар белән проектлар, конкурслар һәм фестивальләр оештыру.							
9, 11 сыйныфлар өчен дәүләт йомгаклау аттестациясе оештыру һәм үткөрү шартларын булдыру (имтихан үткөрү пунктларын жиһазландыру)							
Муниципаль чыгарылыш кичәсе үткөрү сыйныф чыгарылыш укучыларын дәүләт йомгаклау аттестациясе нәтижәләре буенча бүләкләү	- урта гомуми белем бирүнең гомуми белем бирү программалары буенча дәүләт йомгаклау аттестациясе нәтижәләре буенча 80 һәм аннан да күбрәк балл жиңган укучылар өлеше (%)						Мәгариф бүлгегә «Югары Ослан гимназиясе» МБОУ Мәгариф оешмалары
Һөнәри осталык конкурсларын оештыру һәм үткөрү							
«Укытучы көне» бәйрәмен оештыру һәм үткөрү							
Мәгариф хезмәткәрләренең август конференциясен үткөрүне оештыру							

Уку-методик ярдәм күрсәтү Бурычның исеме: белем бирү процессын уку-методик яктан тәэмин итү, уку процессын оештыруда яңа формалар һәм технологияләр кертүне активлаштыру.								
Мәгълүмати-методик бүлек эшчәнлеген тәэмин итү								Мәгълүмат-методика бүлеге
Белем бирү оешмаларында инновацияләр, фәнни тикшеренү методлары буенча фәнни-консультация эшчәнлеген, семинарларны оештыру.	-эксперименталь эшчәнлектә, инновацион проектларда катнашучы педагоглар өлеше (%) -педагогиканың передовая тәҗрибәсен гомумиләштерү һәм таратуда катнашучы педагоглар өлеше (%) - укытучыларның гомуми саныннан һөнәри эшчәнлектә заманча белем бирү технологияләрен (шул исәптән мәгълүмати-коммуникация технологияләрен) нәтиҗәле кулланучы укытучылар өлеше (%)							Мәгариф бүлегенең Мәгариф оешмалары
Тармакны кадрлар белән тәэмин итү Бурыч исеме: тармакның ихтыяжларын компетентлы, югары квалификацияле белгечләр белән тәэмин итү								
Укытучыларның квалификациясен күтәрү буенча эшнә оештыру	-квалификация категорияләренә ия булган педагоглар өлеше (%) -педагогларның квалификация күтәрү курслары узучылар өлеше (%) -яшь педагоглар өлеше педагогларның гомуми саныннан (%)							Мәгариф бүлеге Мәгариф оешмалары
Белем бирү процессын иминлеге Бурычның исеме: белем бирү процессын иминлек шартлары белән тәэмин итү								

<p>Белем бирү учреждениеләре ндә иминлек шартларын тәэмин итү буенча эшне оештыру</p>	<p>- мәгариф объектарының террорчылыкка каршы яклануына туры килә торган белем бирү учреждениеләре өлеше (%)</p> <p>-белем бирү учреждениеләренең дәүләт янгын күзәтчелеге таләпләренә туры килә торган өлеше</p> <p>-белем бирү учреждениеләренең Роспотребнадзор таләпләренә туры килә торган өлеше (%)</p>							<p>Мәгариф оешмалары</p>
---	---	--	--	--	--	--	--	--------------------------

Югары Ослан муниципаль районында 2026–2030 елларга
«Мәктәпкәчә белем бирүне үстерү» ярдәмче программасы

Ярдәмче программаның исеме	«Югары Ослан муниципаль районында 2026–2030 елларга мәктәпкәчә белем бирүне үстерү»
Ярдәмче программаны эшләүче һәм ярдәмче программаның координаторы	«Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ
Ярдәмче программаны һәм ярдәмче программаның төп чараларын башкаручылар	Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Мәгариф бүлеге» муниципаль казна учреждениесе, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының мәктәпкәчә белем бирү оешмалары
Ярдәмче программаның максаты һәм бурычлары	<p><i>Ярдәмче программаның максаты</i> - мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү программаларының давамлылыгы нигезендә балаларның күпкырлы үсешенә һәм эмоциональ иминлегенә юнәлдерелгән сыйфатлы мәктәпкәчә белем алу өчен шартлар тудыру.</p> <p><i>Ярдәмче программаның бурычлары:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Сыйфатлы һәм мөмкин булган шартларда мәктәпкәчә белем бирүне тәэмин итү, шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән һәм инвалид балалар өчен инклюзив белем бирүне оештыру аша; 6) Россиянең традицион рухи-әхлакый, мәдәни һәм граждан-патриотик кыйммәтләре нигезендә бала шәхесен формалаштыру өчен шартлар тәэмин итә торган мәктәпкәчә белем бирүнең бердәм ачык белем бирү киңлеген булдыру; 4) Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының матди-техника һәм уку-укыту базасын заманча таләпләргә туры китереп модернизацияләү өчен шартлар тудыру; 3) Мәктәпкәчә белем бирү хезмәткәрләренә бюрократик йөкләнешне киметү, мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының эш юнәлешләрен документаль тәэмин итүне автоматлаштыру; 7) Районның мәктәпкәчә белем бирү системасына яшь педагогларны җәлеп итү һәм ныгыту; 8) ДООның сабыйлар, иртә яшьтәге һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) белән хезмәттәшлек нәтижәлеләгән арттыру бурычларын гамәлгә ашыру; 9) Ата-аналарны (законлы вәкилләрне) психологик-педагогик агарту һәм балаларны тәрбияләү һәм үстерү мөһимләрендә аларның компетентлыгын арттыруга юнәлдерелгән чаралар системасын гамәлгә ашыру; 9) Мәктәпкәчә яшьтәге балалар белән эшләү өчен, шул исәптән ОВЗ

	<p>һәм инвалидлык булган балалар белән, мәктәпкәчә белем бирү педагогик һәм житекче хезмәткәрләренең һөнәри үсешен, квалификациясен күтәрүне һәм һөнәри яңадан әзерлекне гамәлгә ашыру.</p>
<p>Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары</p>	<p>2026-2030 еллар</p>
<p>Ярдәмче программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Районда яшәүче, шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен, 3 яшьтән 7 яшькә кадәргә балаларга мәктәпкәчә белем бирүнең 100% мөмкинлеген саклау. - Матди-техник базасын заманча таләпләргә туры китереп модернизацияләү. - Ата-аналарның белем бирү хезмәтләренең сыйфатына югары дәрәжәдә канәгать булуын тәэмин итү. - Педагогларга бюрократик йөкләнешне киметү. - Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән һәм инвалид балалар өчен уңайлы һәм уңайлы мохит булдыру, аларның балалар бакчалары төркемнәрендә инклюзив уку һәм тәрбия алу хокукын тәэмин итү. - Педагогик составны яшәртү, яшь белгечләрне мәктәпкәчә учреждениеләргә беркетү, тәрбияче һөнәренең абруен күтәрү. - Ата-аналарның педагогик компетентлыгын арттыру, гаилә институтын ныгыту, балалар бакчасында һәм гаиләдә тәрбиягә бердәм карашларны тәэмин итү. - Мәктәптә уңышлы уку өчен тигез старт мөмкинлекләрен тәэмин итүче сыйфатлы мәктәпкәчә белем алу, сәламәтлекне саклау һәм ныгыту, психологик яктан уңайлы мохиттә сәләтләрен үстерү. - Мәктәпкәчә белем бирү хезмәтләренең мөмкинлеге, балаларга адреслы психологик-педагогик ярдәм.
<p>Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы</p>	<p>Программаның үтәлешен гомуми контрольдә тоту Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла, ул максатчан күрсәткечләрен һәм программа чараларына чыгымнарны, программаны тормышка ашыру механизмын һәм башкаручыларның составын тәгаенли, «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлеге» муниципаль казна учреждениесеннән программаны үтәү барышы һәм финанс чараларыннан файдалануның нәтижелелеге турында мәгълүматлар сорый.</p>

1. Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү системасының агымдагы халәтнең характеристикасы

Югары Ослан муниципаль районының мәктәпкәчә белем бирү системасы, ФГОС ДО, ФООП ДО нигезендә мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү программаларының дәвамчанлыгы нигезендә балаларның күпкырлы үсеше һәм эмоциональ иминлеге өчен юнәлдерелгән, сыйфатлы мәктәпкәчә белем бирү

шартларын тудыруга юнэлтелгән.

Районда 15 мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе һәм мәктәпкәчә төркемнәре булган 2 мәктәп эшли, алар мәктәпкәчә белем бирүнең төп программасын гамәлгә ашыра, аларга 793 бала йөри (2025-2026 уку елларында). 3 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар өчен урыннар белән тәэмин ителеш 100% дәрәжәсенә ирешелде.

Районда мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында тәрбияләнүчеләр санының кимүе демографик хәлнең үзгәрүе, миграция процесслары белән бәйле.

Районның балалар бакчаларында 92 педагогик хезмәткәр эшли, югары һәм беренче квалификацияле педагоглар өлеше 59% тәшкил итә.

Районның мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында Федераль мәктәпкәчә белем бирү программасын исәпкә алып, ФГОС ДО таләпләренә туры китереп эшләнгән мәктәпкәчә белем бирү программасы гамәлгә ашырыла. Мәктәпкәчә белем бирүнең уку-укыту программасы белем бирү процессының эчтәлеген билгели һәм иртә һәм мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен һәрьяклы шәхес үсеше, инициатива һәм ижади сәләтләр үсеше өчен һәм урта белем бирү шартларында сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балаларның аерым белем бирү ихтыяжларын исәпкә алып мөмкинлекләр ача торган үсешле белем бирү мөхите булдыруга юнәлдерелгән. Сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балаларның башка балалар белән бергә белем алуы мәктәпкәчә яшьтәге балаларның тулы канлы социальләшүенә, аларның яш һәм индивидуаль үзенчәлекләренә туры китереп шәхесләрен үстерүгә, мәктәптә укуга әзерләнүгә ярдәм итә.

Район мәктәпкәчә учреждениеләрендә тәрбия эше тәрбиянең эш программасы нигезендә гамәлгә ашырыла (тәрбиянең федераль программасы буенча эшләнгән белем бирү программасы компоненты). Аның эчтәлекле үзәге булып тәрбияләнүчеләрне Россиянең традицион кыйммәтләренә: патриотизмга, гражданлыкка, Ватанга, нык гаиләгә, ижади хезмәткә, кешелеклеккә, шәфкатьлелеккә, гаделлеккә, Россия халыкларының тарихи хәтеренә һәм бердәмлегенә тарту тора.

Ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) анкета мәгълүматлары, бәйсез сыйфат бәяләве кысаларында оештырылган, Югары Ослан районы муниципаль мәктәпкәчә учреждениеләрдә шартлардан канәгать булуның югары дәрәжәдә булуын күрсәтә.

Районда мәктәпкәчә белем бирү сыйфатын күтәрү үзара бәйле инструментлар комплексы белән тәэмин ителә. Аларга түбәндәгеләр керә: ФГОС ДО белән туры килү өчен укыту эчтәлеген һәм технологияләрен яраклаштыру, район чөлтәр методик берләшмәләр эшчәнлеген активлаштыру (тәрбия-мәгариф процессын ведомствоара хезмәттәшлек аша камилләштерүгә юнәлтелгән), шулай ук остазлык системасын максатчан үстерү.

Район мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләре һөнәри конкурс чараларында катнашалар, алар арасында «Россиянең ел тәрбиячесе» һәм «Педагогик дебют» Бөтенроссия конкурслары да бар. Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында ата-аналарны (законлы вәкилләрне) психологик-педагогик агартуға һәм балаларны тәрбияләү һәм үстерү мәсьәләләрендә аларның компетентлыгын арттыруга юнәлдерелгән чаралар системасы гамәлгә ашырыла.

Мәктәпкәчә белем бирү системасының төбәкнең инновацион һәм социаль-

икътисадый үсеше ихтыяжларына ни дәрәжәдә җавап бирүен анализлау барышында кайбер проблемалар ачыкланды. Алар арасында түбәндәгеләр бар: ФГОС ДО нәтижәле гамәлгә ашыру өчен кадрлар, оештыру һәм мәгълүмати ресурслар җитмәү; педагогик составның картаюы һәм тармакның яшь белгечләр өчен җәлеп итүчәнлегенә җитәрлек булмавы; шулай ук балалар бакчаларының матди-техник базасын яңартуға (интерактив җиһазлар, заманча уку-укыту чаралары һәм үстерү мөхите элементлары сатып алуға) комачаулый торган хроник финанслау җитмәү.

Бу киртәләрне бетерү муниципаль белем бирү сәясәтенә өстенлекле юнәлеш булып тора. Бу юнәлештә эшләү һәр бала өчен сыйфатлы мәктәпкәчә белем алу дәүләт гарантияләрен үтәүгә нигезе булачак. Күрсәтелгән проблемаларның комплекслы характеры аларны шунда ук чишәргә мөмкинлек бирми, әмма аларны җиңү буенча планлы эш төбәктә социаль благополучие үсешенә ярдәм итәчәк.

3 нче бүлек. Ярдәмче программаның төп максатлары һәм бурычлары

Максат - ФГОС ДО, ФООП ДО нигезендә мәктәпкәчә һәм начальная гомуми белем бирү программаларының дәвамчанлыгы нигезендә балаларның күп яклы үсешенә һәм эмоциональ благополучиегә юнәлдерелгән сыйфатлы мәктәпкәчә белем алу шартларын булдыру.

Бурычлар:

- 1) Сыйфатлы һәм мөмкин булган шартларда мәктәпкәчә белем бирүгә тәэмин итү, шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән һәм инвалид балалар өчен инклюзив белем бирүгә оештыру аша;
- 2) Россиянең традицион рухи-әхлакый, мәдәни һәм граждан-патриотик кыйммәтләре нигезендә бала шәхесен формалаштыру өчен шартлар тәэмин итә торган мәктәпкәчә белем бирүгә бердәм ачык белем бирү киңлеген булдыру;
- 3) Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының матди-техника һәм уку-укыту базасын заманча таләпләргә туры китереп модернизацияләү өчен шартлар тудыру;
- 4) Мәктәпкәчә белем бирү хезмәткәрләренә бюрократик йөкләнешне киметү, мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының эш юнәлешләрен документаль тәэмин итүгә автоматлаштыру;
- 5) Районның мәктәпкәчә белем бирү системасына яшь педагогларны җәлеп итү һәм ныгыту;
- 6) ДООның сабыллар, иртә яшьтәге һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) белән хезмәттәшлек нәтижәлеләгән арттыру бурычларын гамәлгә ашыру;
- 7) Ата-аналарны (законлы вәкилләрне) психологик-педагогик агарту һәм балаларны тәрбияләү һәм үстерү мәсьәләләрендә аларның компетентлыгын арттыруга юнәлдерелгән чаралар системасын гамәлгә ашыру;
- 8) Мәктәпкәчә яшьтәге балалар белән эшләү өчен, шул исәптән ОВЗ һәм инвалидлык булган балалар белән, мәктәпкәчә белем бирү педагогик һәм җитәкче хезмәткәрләренә һөнәри үсешен, квалификациясен күтәрүгә һәм һөнәри яңадан эзерлекне гамәлгә ашыру.

4 нче бүлек. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

№	Этап атамасы	Гамәлгә ашыру чоры
1	Программаны гамәлгә ашыру	2026-2030 еллар
2	Йомгаклау	2030 елның 4 нче кварталы

5 нче бүлек. Программаны гамәлгә ашыру механизмнары

Программаны гамәлгә ашыру барышында муниципаль координатор (мәгариф бүлегә) төп башкаручылар белән үзара бәйләнешне тәэмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручылар тарафыннан чараларны нәтижәле файдалануны контрольдә тотат. Программа чараларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына катгый туры китереп башкарыла.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның агымдагы мониторингын үткәрү өчен Программа координаторы Югары Ослан муниципаль районының Башкарма комитетына ел саен, отчет чорыннан соңгы елның 1 февраленә кадәр – Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлеләген бәяләү, гамәлгә ашыру барышы турында хисап жибәрә.

6 нчы бүлек. Ярдәмче программаның икътисади һәм социаль нәтижәлеләген бәяләү

Программаның социаль нәтижәлеләгә мәктәпкәчә белем бирү системасында сыйфатлы үзгәрешләргә ирешүдә чагыла, ягъни:

төрле категория халык өчен мәктәпкәчә белем алу мөмкинлеген арттыру (шул исәптән махсус белем ихтияжлары булган балалар өчен);

- ФГОС ДО таләпләренә туры килә торган уңайлы, имин һәм заманча предмет-пространство мохите булдыру
- ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) белем бирү хезмәтләре сыйфатына канәгатьләген арттыру;
- кадрлар составын яхшырту (педагогларның квалификациясен күтәрү, яшь белгечләргә ныгыту, эшнең инновацион методикаларын керту);
- сәламәтлек саклау технологияләрен керту һәм белем бирү йөкләнешен оптимальләштерү хисабына тәрбияләнүчеләрнең сәламәтлеген ныгыту.

Ярдәмче программаның икътисади нәтижәлеләгә түбәндәгеләр хисабына тәэмин ителә:

- бюджет чараларын рациональ куллану һәм бюджеттан тыш финанслау чыганаclarын жәлеп итү;
- матди-техник базаны тоту чыгымнарын оптимальләштерү (энергия саклау, жиһазларны нәтижәле файдалану);
- ярдәмче программаның планлы күрсәткечләренә (индикаторларына) оптималь чыгымнар дәрәжәсендә ирешү.

«2026-2030 елларга инклюзив белем бирүне дә кертеп, гомуми белем бирүне үстерү»

Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның исеме	«2026-2030 елларга инклюзив белем бирүне дә кертеп, гомуми белем бирүне үстерү»
Ярдәмче программаны эшләүче һәм ярдәмче программаның координаторы	«Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлеген» МКУ
Ярдәмче программаны һәм программаның төп чараларын башкаручылар	«Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлеген» МКУ, Югары Ослан муниципаль районы мәгариф оешмалары
Ярдәмче программаның максаты һәм бурычлары	<p><i>Ярдәмче программаның максаты</i> - ФГОС, ФООП нигезендә башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программаларының дәвамчанлыгын тәмин итү өчен шартлар тудыру.</p> <p><i>Ярдәмче программаның бурычлары:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1)мәгариф оешмаларында гомуми белемне һәркем өчен мөмкин булган, сыйфатлы алу өчен, шул исәптән сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларга инклюзив белем бирү оештыру аша кирәкле шартлар тәмин итү; 2) муниципаль мәгариф оешмаларының матди-техник һәм уку-укыту базасын заманча таләпләргә туры китереп модернизацияләүне тәмин итү; 3) муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында барлык укучыларның әзерлек сыйфатын ФГОС гомуми белем таләпләреннән түбән булмаган дәрәжәдә тәмин итү, аларның белем алу ихтыяжларын һәм кызыксынуларын, сәламәтлек һәм психофизик үсеш халәтен исәпкә алып; 4) тармакның компетентлы, югары квалификацияле белгечләргә

	ихтыяжларын тээмин итү.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2026-2030 еллар
Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре	Педагогларның һөнәри үсеше, муниципаль белем бирү челтәренәң ресурс базасын ныгыту, бердәм электрон белем бирү киңлеген булдыру, инновацион педагогик технологияләрдән файдалану, мәгариф системасының икътисадый нәтижелеләген арттыру, заманча икътисадый, матди-техник, кадрлар һәм технологик ресурслардан нәтижелә файдаланып, мөмкин булган сыйфатлы белем бирүне тээмин итү нигезендә белем бирүнең барлык дәрәжәләрендә белем бирүнең сыйфатын күтәрү
Программаны тормышка ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы	Программаның үтәлешен гомуми контрольдә тоту Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла, ул максатчан күрсәткечләргә һәм программа чараларына чыгымнарны, программаны тормышка ашыру механизмын һәм башкаручыларның составын тәгаенли, «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлегә» муниципаль казна учреждениесеннән программаны үтәү барышы һәм финанс чараларыннан файдалануның нәтижелеләге турында мәгълүматлар сорый.

1. Муниципаль гомуми белем бирү системасының хәзерге торышы характеристикасы

Югары Ослан муниципаль районының гомуми белем бирү системасы, ФГОС, ФООП нигезендә башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программаларының дәвамчанлыгын тээмин итү шартларын булдыруга юнәлтелгән.

Гомуми белем бирү жәмгыятьнең иминлегенә һәм социаль мөнәсәбәтләргә тотрыклылыгына, Югары Ослан муниципаль районының кадрлар, интеллектуаль һәм технологик потенциалы сыйфатына зур өлеш кертә.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсендәге муниципаль өстенлекләргә кеше потенциалын үстерү, Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен, мәданиятен һәм тарихи хәтерен ныгыту, яңа технологик нигездә икътисадны тотрыклы үстерү, имин мәгълүмат киңлеген үстерү керә.

Район мәктәпләрендә 419 педагогик хезмәткәр эшли, югары һәм беренче квалификацияле категорияле педагогларның өлеше ел саен арта һәм 62% тәшкил итә. 2024 елда беренче мәртәбә 3 укытучыга «Педагог-остаз» дигән яңа квалификация категориясе билгеләнде.

2025-2026 уку елында Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районында 16 гомуми белем бирү оешмасы эшли, анда 2707 бала укый (2024/2025 уку елында – 2602). Алардан: төп – 3, урта – 13, сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен мәктәпләр – юк.

Сыйныфларның уртача тулылыгы: авыл жирлегә буенча – 10,7 кеше.

Укыту бер сменада алып барыла.

«Заманча мектеп» төбәк проекты авыл жирлегендә урнашкан мектепләрдә гуманитар һәм техника юнәлешендәге «Үсеш ноктасы» үзәкләре булдыру аша гамәлгә ашырыла. 2019 елдан районда шундый 9 үзәк булдырылды. Район укучыларының 84% тан артыгы «Мәгариф» милли проекты кысаларында алынган заманча жиһазларны куллана ала, шулай ук цифрлы, табигый фәннәр һәм технологик юнәлештә өстәмә белем бирү программалары һәм дәрестән тыш эшчәнлек курслары гамәлгә ашырылачак. Мондый үзәкләрдә булдырылган мохит укучыга берничә уку предметы буенча белемнәрен тирәнәйтәргә генә түгел, һөнәри сайлауны да билгеләргә ярдәм итә.

Республикада төгел фәннәрне популярлаштыру өчен 2024 елда «Физик-математик алга китеш» проекты эшләтеп жиберелде, анда Иннополис мектебе керде һәм 5-6 сыйныфларда физика-математика түгәрәген актив рәвештә гамәлгә ашыра. Агымдагы уку елында конкурс нәтижәләре буенча Иннополис мектебендә физика-математика сыйныфы һәм Югары Ослан мектебендә физика-математика түгәрәге ачыла. Әлеге проект укучылар өчен турнирларда һәм жәйге мектепләрдә катнашу өчен грантлар, укытучыларга һәм мектепләргә яхшы нәтижәләр өчен, шулай ук яшь педагогларга грантлар оту мөмкинлеге бирә.

Иртә һөнәри юнәлеш бирү-мектепкәчә яштыгә балаларда төрле һөнәрләргә кызыксыну формалаштыруга һәм киләчәктә һөнәри омтылышларны аңлауга юнәлдерелгән эшнең мөһим аспекты. Район балалар бакчаларында әлеге юнәлештә, балаларга һөнәрләр дәнъясы белән танышырга ярдәм итүче проектларны тормышка ашырып: «Педагогның һәм ата — аналарның һөнәри юнәлеш буенча уртак эшчәнлегә», «Иртә һөнәри юнәлеш компоненты буларак функциональ грамоталылык», «Балалар бакчасы-мектеп» системасында укучылар һәм тәрбияләнүчеләр белән һөнәри юнәлеш бирү эшенең давамлылыгы», «Мектепкәчә яштыгә балаларны өлкәннәрнең һөнәрләре белән таныштыру».

Мектеп белем бирү дәрәжәсендә сыйфатлы белем алуга, һәр балага, аның мәнфәгатьләре һәм сәләтләре нигезендә, штат режимына күчкән «Россия Мәгариф Министрлыгы Мектебе» федераль проектын гарантияли. 2025 елда районның барлык мектепләре үзләренең кыенлыкларына системалы анализ ясау максатыннан 8 магистраль юнәлеш һәм төп шартлар буенча үз-үзләрен диагностикалауны үтте.

Мектепләр эшчәнлегенең нәтижәлелегенең мөһим күрсәткечләренең берсе булып профильле укыту тора. 2030 елга кадәр «Уңыш» республика концепциясен гамәлгә ашыру максатында район мектепләрендә информатик-технологик, социаль-икътисади һәм табигый-фәнни юнәлештә профильле сыйныфлар булдырыла. Районда «Н.Ш. Зиннуров исемендәге гимназия» һәм «Югары Ослан урта мектебе» базасында «Психологик-педагогик класс» эшли.

Укучылар арасында агросферага жәлеп итү буенча профориентация районда «Аграр сыйныф» проекты кысаларында бара. Күп еллар давамында мондый сыйныф Матюшино мектебендә уңышлы эшли, алар Казан дәүләт аграр университеты һәм районның авыл хужалыгы предприятиеләре белән актив хезмәттәшлек итә. Аграр сыйныфлар балаларга агросекторда эшләү өчен кирәкле практик күнекмәләр һәм белемнәр алырга ярдәм итәчәк, шулай ук игенчелек һәм терлекчелек белән бәйлә һөнәрләргә кызыксыну формалаштырачак. Матюшино мектебе бүген Россия Фәннәр Академиясенең базалы мектебе һәм «Россия агро-мектепләре» Бөтенроссия ассоциациясе әгъзасы, шулай ук «Акыллы теплица» гранты жиңүчесе булып тора.

Югары Ослан мектебендә Казан милли тикшеренү технология университетының «Промхимтех» Алдынгы Инженер мектебенең классларын булдыру буенча беренче

адымнар ясала. Мәктәп һәм КНИТУның хезмәттәшлеге чынлап та талантлы һәм көчле яшьләрне югары уку йортына жәлеп итәргә һәм тармак предприятиеләрен югары квалификацияле инженер кадрлары белән тулыландырырга мөмкинлек бирәчәк.

Алты гомуми белем бирү учреждениесендә КНИТУ-КАИ, КГАУ, КНИТУ КХТИ, ТИСБИ белән килешүләр төзелгән, анда һөнәри сынаулар үткәрелә.

Мәгариф системасының өстенлекле юнәлешләренең берсе булып безнең район территориясендә яшәүче барлык милләт вәкилләренең мәдәниятен, телен саклау һәм үстерү тора.

1453 укучы (55,8%) ата-аналар гаризасы буенча татар телен өйрәнә, шул исәптән рус балалары да. Алардан: 465 укучы (32%) телне базалы дәрәжәдә өйрәнә, 172 (11,8%) – тирәнтен, 816 (56,2%) – татар телен дәүләт теле буларак сайлаган.

2025 елда дәүләт йомгаклау аттестациясен ЕГЭ форматында 104 чыгарылыш укучысы тапшырды, аларның 100% урта гомуми белем турында аттестатлар алды. Алардан 27 кеше «Укуда аерым уңышлар өчен» медальләрен алды һәм 100% үз медальләрен расладылар. 21 кеше югары баллы нәтижеләргә иреште, алардан 9 чыгарылыш укучы барлык тапшырылган фәннәр буенча 80 баллдан югары нәтижеләргә иреште.

Барлык имтиханнар нәтижеләре буенча 11 фәннең бсы буенча БДИ нәтижеләре республика күрсәткеләреннән югарырак.

2025 елда дәүләт йомгаклау аттестациясен ОГЭ форматында 224 чыгарылыш укучысы тапшырды, шуларның 4се ГВЭ форматында тапшырды, 100% төп гомуми белем турында аттестатлар алды. 15 чыгарылыш укучысына кызыл аттестатлар бирелде.

2019 елдан башлап республика, төбәк һәм бөтенроссия дәрәжәсендәге олимпиадаларда жиңүчеләр һәм призерлар санының тотрыклы арту тенденциясе күзәтелә. Узган уку елында олимпиадаларда жиңүчеләр һәм призерлар саны алдагы уку елы белән чагыштырганда 25%ка артты һәм 129 укучыны төшкил итте. Алардан: 59 – республика олимпиадаларының соңгы этабы жиңүчеләре һәм призерлары, 60 укучы – төбәк этабы жиңүчеләре һәм призерлары. Бөтенроссия мәктәп укучылары олимпиадасының соңгы этабында Татарстан Республикасыннан команда составында, шул исәптән, Югары Ослан муниципаль районы укучылары ОБЗР, испан теле, әдәбият һәм технология фәннәре буенча катнашты. 17 укучыдан 10сы жиңүче һәм призер булды. Шулай итеп, гомумреспублика рейтингында Югары Ослан районы 15нче урыннан 12нче урынга күтәрелде.

Үсеш программасы чаралары педагогларның һөнәри үсеше нигезендә барлык дәрәжәләрдә белем бирүнең нәтижелелеген арттыру, муниципаль мәгариф челтәренең ресурс инновацион базасын ныгыту, бердәм белем бирү киңлеген булдыру, заманча педагогик технологияләр куллану, мәгариф системасының икътисадый нәтижелелеген арттыруга нигез булып тора.

Белем бирү эшчәнлегенең төп процессы - ФГОС, ФООП кертү.

Хәзерге вакытта мәгариф системасының тотрыклы эшләве тәэмин ителгән һәм аның киләчәк үсеше өчен шартлар тудырылган.

-балаларны укуту, үстерү һәм тәрбияләү өчен матди һәм оештыру шартлары сакланган һәм яхшыра;

- мәгариф системасы үсеп килүче буынны укуту һәм тәрбияләүнең социаль функцияләрен башкара;

Шуңа да карамастан, инновацион һәм социаль-икътисади үсеш таләпләренә карата мәгариф системасы торышын анализлау түбәндәге проблемаларны ачыкларга мөмкинлек бирә, аларны чишү өчен программа методын куллану максатка ярашлы:

- Федераль дәүләт белем бирү стандартларын кертүне тәэмин итүче кадрлар, оештыру, мөгълүмати шартлар житәрлек түгел;
- педагогик составның картаюуы һәм яшь белгечләрнең аз килүе;
- уку һәм укудан тыш йөкләнешләрнең югары булуы һәм укуыту процессы интенсивлашуы, балаларның хәрәкәт активлыгы түбән булуы;
- 5-11 сыйныф укучыларының яңа федераль дәүләт стандартларына күчкәндә мәктәпләрнең уку кабинетларын жиһазландыру өчен заманча укуыту чараларын (махсушаштырылган кабинетлар өчен компьютер жиһазлары (санлы лабораторияләр) (химия, физика, биология, технология) интерактив такталар, проекторлар) сатып алу өчен финанслау житәрлек түгел.

Билгеле, билгеләнгән проблемаларны хәл итү программа-максатчан методны куллануны таләп итә, чөнки алар:

- муниципаль программаны формалаштыру өчен өстенлекләр рәтенә керә, һәм аларны хәл итү һәр баланың сыйфатлы һәм уңайлы гомуми белем алу хокукларын дәүләт гарантияләре белән тәэмин итәргә мөмкинлек бирә;
- бер финанс елы кысаларында хәл ителә алмый.
- комплекслы характерда, ә аларның карары жәмгыятьнең социаль иминлегенә сизелерлек уңай йогынты ясаычак.

2. Ярдәмче программаның максаты һәм бурычлары

Ярдәмче программаның максаты - ФГОС, ФООП нигезендә башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программаларының дәвамчанлыгын тәэмин итү шартларын булдыру.

Ярдәмче программаның бурычлары:

1. Мәгариф оешмаларында гомуми белемне сыйфатлы алу өчен кирәкле шартларны, шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен инклюзив белем бирүне оештыру аша, тәэмин итү;
  2. Муниципаль мәгариф оешмаларының матди-техник һәм уку-методик базасын заманча таләпләргә туры китереп модернизацияләүне тәэмин итү;
  3. Муниципаль гомуми белем бирү оешмаларында барлык укучыларның әзерлек сыйфатын ФГОС гомуми белем таләпләреннән түбән булмаган дәрәжәдә тәэмин итү, аларның белем алу ихтыяжларын һәм кызыксынуларын, сәламәтлек һәм психофизик үсеш халәтен исәпкә алып;
- Тармакның компетентлы, югары квалификацияле белгечләргә ихтыяжларын тәэмин итү.

3. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары

Ярдәмче программа 2026 елдан 2030 елга кадәр бер этапта гамәлгә ашырыла. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру тәртибе мәгариф системасын үстерүнең максатчан күрсәткечләренә ирешү белән билгеләнә.

4. Ярдәмче программаның төп чаралары исемлеге һәм аларны гамәлгә ашыру сроклары

№	Чаралар исемлеге	Үтәү сроклары	Үткәрү өчен жаваплы
Матди-техник һәм укуыту-методик шартларны камилләштерү			
1	Гомуми белем бирү учреждениеләрен башлангыч,	ел саен	белем бирү

	төп, урта гомуми белем бирү программасын тормышка ашыру таләпләре нигезендә ресурслар белән тәэмин итүне үстерү		оешмалары житәкчеләре
2	ФГОС һәм ФОРП нормативлары һәм регламентлары нигезендә мәктәпләрнең матди-техник жиһазланышын яңарту	ел саен	белем бирү оешмалары житәкчеләре
3	Белем бирү учреждениеләрен ресурслар белән тәэмин итү мониторингы оештыру	ел саен	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
ФГОС кертелү процессын мәгълүмати-методик яктан тәэмин итү			
4	ФОРП гамәлгә ашыруның актуаль мәсьәләләре буенча методик семинарларны оештыру	ел саен	Мәгариф бүлгеге
5	ФОРП гамәлгә ашыру нәтижәләре буенча мәгариф учреждениеләре эшчәнлегенә мониторинг үткәрү	ел саен	Мәгариф бүлгеге
6	Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү баскычларында шәхси уку планнарын һәм белем бирү программаларын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру	ел саен	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
7	Гаилә һәм социум (жәмгыять) белән хезмәттәшлек системасын үстерү	ел саен	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
Идарә һәм педагогик кадрларның квалификациясен күтәрү системасын үстерү			
8	Квалификация күтәрүнең дәрәжәле программалары форматында гомуми белем бирү оешма директорлары һәм директор урынбасарларының квалификациясен күтәрү	ел саен	Мәгариф бүлгеге
9	Белем бирүнең персонификацияләнгән моделен гамәлгә ашыру нигезендә педагогик кадрларның квалификациясен күтәрү	ел саен	Мәгариф бүлгеге
10	Максатчан педагоглар әзерләү. Педагогик һәм педагогик булмаган югары уку йортларын тәмамлаучыларны педагогик эшчәнлеккә жәлеп итү	ел саен	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
11	Мәктәпләрне өстәмә белем бирү педагоглары, социаль педагоглар, психологлар, логопедлар, тьюторлар белән тәэмин итү, шул исәптән педагогик кадрларны яңадан әзерләүне оештыру нигезендә.	ел саен	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
12	Укучыларның казанышларын исәпкә алуға нигезләнгән укытучыларны аттестацияләүнең интеграцияләнгән системасын кертү.	даими	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
13	Белем бирү учреждениеләренең терәк мәктәпләргә беркетү нигезендә чөлтәрле хезмәттәшлеген оештыру	ел саен	Мәгариф бүлгеге
14	Гомуми белем бирүне үстерүнең актуаль мәсьәләләре буенча житәкчеләр һәм педагогик	даими	Мәгариф бүлгеге

	хезмәткәрләр өчен укыту һәм проблемалы семинарлар, Мастер-класслар үткөрү.		
15	Конкурс хәрәкәтен һәм педагогларның грант проектларында катнашуын оештыру	ел саен	Мәгариф бүлгеге
Математика һәм табигый фәннәр белем бирүне үстерү			
16	«Физика-математика үсеше» республика проектын гамәлгә ашыру	ел саен	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
17	«Физика - математик алга китеш» һәм «Физика-химия алга китеш» республика проектларын гамәлгә ашыру кысаларында математика һәм табигый-фәнни белем бирүнең инновацион тәҗрибәсен трансляцияләүче муниципаль мәйданчыкларны үстерү.	ел саен	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
18	Математика, физика, информатика, химия һәм биология укытучыларының һөнәри педагогик жәмгыятьләре өчен агарту һәм методик чаралар (семинарлар, консультацияләр һ.б.) оештыру һәм үткөрү.	квартал саен	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
19	Бу юнәлешне гамәлгә ашыручы педагоглар өчен семинарлар, түгәрәк өстәлләр үткөрү юлы белән психология-педагогика сыйныфларын оештыру һәм методик яктан тәмин итү	ел саен	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
20	Проектның «Остазлык» юнәлешен гамәлгә ашыру	ел саен	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
21	Мәктәп укучыларының табигый-фәнни юнәлештә тикшеренү һәм проект эшчәнлеген оештыру һәм үткөрү буенча фәнни-гамәли конференция оештыру, шул исәптән цифрлы технологияләр кулланып	ел саен	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
22	Татарстан Республикасы өчен 2030 елга кадәр «Уңыш» концепциясен гамәлгә ашыру, шул исәптән предпрофессиональ сыйныфлар челтәрен үстерү. - агротехнология сыйныфлары, - психология-педагогика сыйныфлары.	Бөтен чор дәвамында	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
23	Заманча предприятиеләр, югары белем бирү мәгариф оешмалары һәм фәнни оешмалар базасында укучылар белән математик, инженерлык һәм табигый - фәнни юнәлештәге һөнәри юнәлеш бирү эшен оештыру һәм уздыру, аңа шулай ук педагогик һөнәрне популярлаштыру чаралары, предприятиеләргә һәм фәнни оешмаларга белем бирү экскурсияләре уздыру, профильле проектларны һәм программаларны гамәлгә ашыру керә.	ел саен	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
24	Мәктәп укучылары өчен математика, физика,	ел саен	Мәгариф бүлгеге,

	химия, биология, информатика фәннәрен популярлаштыру буенча өстәмә гомуми белем бирү программаларын (түгәрәкләр) гамәлгә ашыру.		белем бирү оешмалары житәкчеләре
25	Укучыларны Бөтенроссия мәктәп укучылары олимпиадасының этапларында, республика фән олимпиадаларында, Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгы исемлегенә кертелгән интеллектуаль конкурс чараларында катнашуга әзерләү һәм оештыру.	ел саен	Мәгариф бүлеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре

Югары Ослан муниципаль районының белем бирү оешмаларында тәрбия һәм өстәмә белем бирүне үстерү программасы
(2026–2030 еллар)

Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның исеме	«2026-2030 елларга Югары Ослан муниципаль районы мәгариф оешмаларында тәрбия һәм өстәмә белем бирүне үстерү»
Төп чараларның ярдәмче программасы координаторы һәм башкаручылары	«Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ, Югары Ослан муниципаль районы мәгариф оешмалары
Ярдәмче программаның максаты	рухи-әхлакый кыйммәتلәр, традицияләр һәм тарихи-мәдәни мирас нигезендә гармонияле үскән, социаль җаваплы шәхес формалаштыру өчен шартлар тудыру, тәрбия һәм өстәмә белем бирү системасын үстерү аша.
Ярдәмче программаның бурычлары	Федераль һәм региональ өстенлекләр нигезендә тәрбия эшенең эчтәлеген һәм ысулларын яңартуны тәмин итәргә; 2) балаларның мәнфәгатьләрен һәм сәләтләрен исәпкә алып, аларның өстәмә белем алу мөмкинлеген киңәйтәргә һәм аларның сыйфатын күтәрергә; 3) тәрбия һәм өстәмә белем бирү системасының кадрлар потенциалын үстерергә; 4) тәрбия һәм өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыру өчен матди-техник базаны ныгытырга; 5) балаларны тәрбияләү һәм социальләштерү мәсьәләләрендә гаилә һәм социум белән үзара хезмәттәшлекне көчәйтәргә.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2026–2030 еллар (бер этап)
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре һәм нәтижәлелек	Өстәмә белем бирү белән колачланган балалар өлешен арттыру; төрле дәрәжәдәге конкурслар һәм ярышлар жиңүчеләре һәм призерлары санын арттыру; педагогларның һөнәри компетенциясен күтәрү; оешмаларның матди-техник базасын ныгыту; ата-аналарның тәрбия һәм белем бирү хезмәтләре

күрсәткечләре	сыйфатына канәгатьлеген арттыру.
Программаны тормышка ашыруны контрольдә тотуны оештыру системасы	Гомуми контрольне Югары Ослан муниципаль районының Башкарма комитеты башкара. Мәгариф бүлгеге программа үтөлеше һәм финанс чараларын нәтижәле файдалану турында мәгълүмат бирә.

1. Муниципаль тәрбия һәм өстәмә белем бирү системасының хәзерге торышы характеристикасы

Югары Ослан муниципаль районының тәрбия һәм өстәмә белем бирү системасы шәхси үсеш, үз-үзеңне билгеләү һәм укучыларның социализациясен тәэмин итүгә юнәлдерелгән белем бирү мохитенең аерылгысыз өлеше булып тора.

Районның белем бирү оешмаларында тәрбиянең Рабочая программаларын һәм тәрбия эшенең календарь планнарын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудырылган. Укучыларда традицион Россия кыйммәтләрен: патриотизм, гражданлык, Ватанны саклаучылар истәлегенә хөрмәт, хезмәт кешесенә, өлкән буынга, гаиләгә, законнарга һәм хокук тәртибенә хөрмәт тәрбияләүгә аерым игътибар бирелә.

Мәктәпләр нигезендә өстәмә белем бирү системасы актив үсә. Районда техник, табигый фәннәр, физкультура-спорт, сәнгать, туристик-туган якны өйрәнү һәм социаль-гуманитар юнәлештәге программалар гамәлгә ашырыла. «Үсеш ноктасы» белем бирү үзәкләре укучыларның ижади сәләтләрен үстерү һәм һөнәри юнәлеш бирү өчен төп майданчыкларына әверелде.

Мөһим юнәлеш булып гражданлык-патриотик тәрбия тора. Мәктәпләрдә яшь армия отрядлары, музейлар һәм музей бүлмәләре эшли, Батырлык дәрәсләре, хәтер акцияләре, Хәтер вахталары үткәрелә. Укучыларны социаль әһәмиятле эшчәнлеккә жәлеп итүче ирекле (волонтер) хәрәкәт үсә.

Һөнәри юнәлеш бирү эше тәрбия системасының бер өлеше буларак «Агрокласслар», «Психологик-педагогик класслар», «Физика-математика үсеше» проектлары, предприятиеләргә экскурсияләр һәм югары уку йортлары белән хезмәттәшлек аша гамәлгә ашырыла.

Шул ук вакытта, хәлне анализлау программалы методлар белән чишүне таләп итүче берничә проблеманы ачыклай:

- Гомуми һәм өстәмә белем бирүнең житәрлек дәрәжәдә интеграцияләнмәве;
- Заманча өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыру өчен искергән матди-техник база;
- Квалификацияле кадрлар, бигрәк тә өстәмә белем бирү өлкәсендә (оештыручы педагоглар, өстәмә белем бирү педагоглары) житмәү;
- Укучыларның бер өлешенең жәмәгать тормышында һәм дәрестән тыш эшчәнлектә катнашу мотивациясенең кимүе;
- Ата-аналар жәмәгатьчелеге һәм социаль партнерлар белән тыгызрак хезмәттәшлек итү кирәклегенә.

2. Ярдәмче программаның максаты һәм бурычлары

Ярдәмче программаның максаты — рухи-әхлакый кыйммәтләр, традицияләр һәм тарихи-мәдәни мирас нигезендә гармонияле үсеш алган, социаль җаваплы шәхес формалаштыру өчен шартлар тудыру.

Ярдәмче программаның бурычлары:

1. Федераль һәм региональ өстенлекләр нигезендә тәрбия эшенең эчтәлеген һәм ысулларын яңартуны тәэмин итәргә;
2. Балаларның кызыксынулары һәм сәләтләрен исәпкә алып, өстәмә белем бирүнең

- мөмкинлеген киңейтү һәм сыйфатын күтөрү;
3. Тәрбия һәм өстәмә белем бирү системасының кадрлар потенциалын үстерү;
  4. Тәрбия һәм өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыру өчен матди-техник базаны ныгыту;
  5. Балаларны тәрбияләү һәм социализацияләү мәсьәләләрендә гаилә һәм жәмгыять белән хезмәттәшлекне көчәйтү.

3. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары

Ярдәмче программа 2026 елдан 2030 елга кадәр бер этапта гамәлгә ашырыла.

Ярдәмче программаның төп чаралары исемлеге һәм аларны гамәлгә ашыру сроклары

№	Чаралар исемлеге	Үтәү сроклары	Жаваплы затлар
	Тәрбия эчтәлеген һәм ысулларын яңарту чаралары		
	Федераль төп гомуми белем бирү программаларын исәпкә алып, ЖЧЖдә тәрбия бирүнең эш программаларын һәм тәрбия эшенең календарь планнарын яңарту һәм гамәлгә ашыру	Даими	белем бирү оешмалары житәкчеләре
	Балалар жәмәгать берләшмәләре эшчәнлеген үстерү (РДДМ «Беренчеләр Хәрәкәте», Юнармия, волонтер отрядлары, мәктәп спорт клублары, мәктәп театрлары, музейлар)	даими	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
	Муниципаль этапларда бөтенроссия конкурслары һәм чаралары үткөрү («Ел укучысы», «Строй һәм жырлар смотры» һ.б.)	ел саен	Мәгариф бүлгеге
	Гражданлык-патриотик тәрбия программаларын гамәлгә ашыру (шул исәптән Жиңү көне, Ватанны саклаучылар көне, Россия көне бәйрәмнәре кысаларында)	даими	Мәгариф бүлгеге, белем бирү оешмалары житәкчеләре
	Өстәмә белем бирү системасын үстерү:		
	Өстәмә белем белән тәэмин ителгән 5 яшьтән 18 яшькә кадәрге балаларны мониторинглау	ел саен	ГИС Навигатор белән эшләү буенча муниципаль администратор
	6 юнәлеш буенча өстәмә гомуми белем бирү программаларын яңарту һәм гамәлгә ашыру	даими	ЗДВР, ПДО
	Өстәмә белем бирүне шәхси финанслау системасын кертү буенча эшне оештыру	даими	Муниципаль терәк үзәк
	Өстәмә белем бирүне үстерүгә юнәлдерелгән республика һәм бөтенроссия проектларында	даими	Мәгариф бүлгеге Белем бирү оешмалары

	катнашу		житэкчелере
Кадрлар потенциалын үстерү			
	Оештыручы педагогларның, сыйныф житекчелеренең, өстәмә белем бирү педагогларының квалификациясен күтөрү	даими	Белем бирү оешмалары житекчелере
	Муниципаль һөнәри осталык конкурслары үткөрү («Иң яхшы сыйныф житекчесе», «Йөрәгемне балаларга бирәм», «Остаз-педагог»	ел саен	Мәгариф бүлеге
	Тәрбия хезмәте һәм өстәмә белем бирү белгечләре өчен методик берләшмәләр һәм семинарлар эшен оештыру	квартал саен	Мәгариф бүлеге методистлары
Матди-техник базаны ныгыту			
	Педагог-психологлар, социаль педагоглар кабинетларын, балалар инициативалары бүлмәләрен заманча жиһазлар белән тәэмин итү	ел саен	Белем бирү оешмалары житекчелере
	Өстәмә белем бирү һәм түгәрәк эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен жиһазлар, куллану материаллары, костюмнар, спорт инвентарьлары сатып алу	ел саен	Белем бирү оешмалары житекчелере
	ОВЗ һәм инвалид балалар өчен өстәмә белем алу өчен шартлар тудыру	даими	Белем бирү оешмалары житекчелере
Гаилә һәм жәмгыять белән үзара эшчәнлек			
	Ата-аналарны психологик-педагогик агарту программаларын һәм проектларын гамәлгә ашыру (ата-аналар өчен белем бирү, лекцияләр, консультацияләр)	даими	ППС белгечләре
	Мәдәният, спорт, яшьләр сәясәте учреждениеләре, жәмәгать оешмалары белән социаль партнерлык системасын үстерү	даими	Белем бирү оешмалары житекчелере
	Ата-аналар жәмәгатьчелеге белән уртак чаралар оештыру (бәйрәмнәр, ярышлар, акцияләр, походлар)	даими	Белем бирү оешмалары житекчелере
Сәләтле балаларга ярдәм итү			
	Муниципаль ижади конкурслар, фестивальләр, ярышлар оештыру һәм үткөрү	ел саен	ОО методистлары
	Укучыларның төбәк, бөтенроссия һәм халыкара конкурс чараларында катнашуын әзерләү һәм оештыру	ел саен	ОО методистлары
	Сәләтле балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итү эшен оештыру	даими	ОО методистлары

«2026–2030 елларга Югары Ослан муниципаль районында сәләтле балалар һәм аларның остазларын үстерү һәм ярдәм итү»
ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ

1. Муниципаль программа паспорты

Программа атамасы	«2026–2030 елларга Югары Ослан муниципаль районында сәләтле балалар һәм аларның остазларын үстерү һәм ярдәм итү»
Жаваплы башкаручы	«Югары Ослан муниципаль районы мәгариф бүлеге» МКУ (алга таба – Мәгариф бүлеге)
Программада катнашучылар	Мәгариф бүлеге, белем бирү оешмалары (мәктәпләр, балалар бакчалары), өстәмә белем бирү учреждениеләре, яшьләр һәм спорт эшләре бүлеге, «Үсеш ноктасы» цифрлы һәм гуманитар профильле белем бирү үзәкләре, партнер-предприятиеләр
Программаның максаты	Талантлы балаларны һәм яшьләрне ачыклау, озата бару һәм үстерүнең бербөтен муниципаль системасын булдыру, шулай ук югары белем бирү нәтижеләрен тәэмин итүче педагог-остазларның статусын күтәрү
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Белем бирүнең барлык дәрәжәләрендә сәләтле балаларны эзләү, сайлау һәм озата бару системасын камилләштерү. 2. Фәнни-техник, сәнгать һәм спорт ижаты белән шөгыйльләнү өчен инфраструктураны үстерү («Үсеш ноктасы» үзәкләрен кертеп). 3. Сәләтле балалар белән эшләнүнең заманча формаларын кертү (проект мәктәпләре, хакатоннар, каникул интенсивлары). 4. Сәләтле балалар белән эшләнүче педагогларның һөнәри дәрәжәсен күтәрү. 5. Олимпиадалар һәм конкурслар жиңүчеләрен һәм призерларын әзерләү өчен остазларны матди һәм мораль стимуллаштыруның нәтижәле системасын булдыру. 6. Сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларны конкурс чараларында катнашуга жәлеп итү.
Гамәлгә ашыру вакытлары	2026 – 2030 еллар
Максатчан күрсәткечләр	<p>Ижат коллективларында һәм өстәмә белем бирү берләшмәләрендә шөгыйльләнүче укучыларның өлеше.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Муниципаль, республика һәм Бөтенроссия конкурс чараларында катнашучы укучылар өлеше. - Сәләтле балалар белән эшләнү буенча квалификация күтәрү курсларын узган педагогик хезмәткәрләр өлеше. - Бөтенроссия укучылар олимпиадасының төбәк һәм йомгаклау этапларында призерлар һәм жиңүчеләр саны. - «Олимп» премиясен алган педагоглар саны.

Программа атамасы	«2026–2030 елларга Югары Ослан муниципаль районында сәләтле балалар һәм аларның остазларын үстерү һәм ярдәм итү»
Ресурслар белән тәмин итү	Гомуми үсеш программасыннан чыгып.
Көтелгән нәтижеләр	<ul style="list-style-type: none"> - Олимпиада хәрәкәтенә жәлеп ителгән укучылар өлешен 35% тан 45% ка арттыру. - Бөтенроссия мәктәп укучылары олимпиадасының төбәк этабында жиңүчеләр һәм призерлар санын 15% ка арттыру. - Махсуслаштырылган белем алган педагоглар өлешен 30% тан 60% ка кадәр арттыру. - Грантлар һәм премияләр системасы аша педагогик һөнәрнең абруен күтәрү.

2. Проблеманың характеристикасы һәм программаны гамәлгә ашыру кирәклеген нигезләү

Заманча дөньяда интеллектуаль капитал территория үсешенең төп ресурсы булып тора. Югары Ослан муниципаль районы зур потенциалга ия: югары нәтижеләргә ирешкән мәктәпләр уңышлы эшли, ГАОУ «Иннополис лицее» (талантларны жәлеп итү ноктасы буларак), «Үсеш ноктасы» үзәкләре, ЦДО, ДШИ.

Сәләтле балалар белән эшләнүнең алдагы программаларын анализлау уңай динамиканы күрсәтә. Әмма яңа заман таләпләре (цифрлаштыру, ясалма интеллект үсеше, иртә һөнәри юнәлеш кирәклегенә) якин килүләргә яңарту таләп итә. Хәзерге система остазлар белән эшнә көчәйтүгә мохтаж, чөнки нәкъ менә педагогның квалификациясе һәм мотивациясе укучыларның уңышларына турыдан-туры бәйле. Күп кенә педагоглар югары мотивацияле балалар белән өстәмә эшләр өчен житезлек стимулларга ия түгел.

Моннан тыш, талантны ачыклау һәм аны укытуның бөтен чоры дәвамында озатып бару арасында «өзеклек» проблемасы саклана. Программа «балалар бакчасы – мәктәп – югары уку йорты/предприятие» дигән өзлексез траектория булдыруга, шулай ук әлегә траекторияне тәмин итүче педагогларга адреслы ярдәм күрсәтүгә юнәлдерелгән.

3. Максат, бурычлар һәм максатчан күрсәткечләр

Максат: Талантлар белән эшләнүнең муниципаль системасының нәтижәле эшләне.

Бурычлар (яңа юнәлешләрне исәпкә алып детальләштерелгән):

1. Оештыру: «Сәләтле балалар» һәм «Иң яхшы остазлар» муниципаль белемнәмәләр банкын яңарту.
2. Белем бирү: Индивидуаль уку планнарын һәм олимпиадаларга дистанцион эзерлек формаларын кертү.
3. Методик: Остазлар өчен даими эшләрүче семинарлар оештыру, югары уку йортлары укытучыларын жәлеп итү.
4. Стимуллаштыручы: ел саен педагоглар өчен «Олимп» премиясе һәм яхшы нәтижеләр күрсәткән укучылар өчен акчалата бүләкләрү тантанасы.

Максатчан күрсәткечләр:

№	Күрсәткеч	Үлчәү берәмлеге	2026 (база елы)				
	5–11 сыйныф укучыларының ВСОШ мәктәп этабында катнашу өлеше						
	Мәктәп укучыларының төрле дәрәжәдәге конкурслар һәм ярышларда катнашу өлеше						
	ВСОШ төбәк этабында жиңүчеләр һәм призерлар саны	кеше					
	Остазларның сәләтле балалар белән эшләү буенча квалификация күтәрү курсларына жәлеп ителү өлеше (ел саен)						
	«Олимп» премиясен алган педагог-остазлар саны	кеше					

Искәрмә: 2027 һәм 2029 еллар өчен арадаш күрсәткечләр планлы-фаразлы булып санала һәм программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау йомгаклары буенча төгәлләштерелергә мөмкин.

5. Программаны тормышка ашыру буенча чаралар планы (Юл картасы)

№	Чара	Вакыт	Үткөрү өчен җаваплы	Көтелгән нәтижә
1. Сәләтле балалар белән эшләүгә юнәлтелгән чаралар				

№	Чара	Вақыт	Үткөрү өчен жаваплы	Көтелгән нәтижә
	ВсОШ мәктәп һәм муниципаль этаптарын оештыру һәм үткөрү, төбәк этабына әзерлек	Ел саен (сентябрь-февраль)	«ТР ЮМР мәгариф бүлеге» МКУ, ОО	Сәләтле балаларны ачыклау, төбәк өчен исемлекләр булдыру
	Уку-өйрәтү жыеннары, профильле сменаларда катнашуны оештыру («Сириус», «Олимпиада резервы мәктәбе» һ.б.)	График буенча	«ТР ЮМР мәгариф бүлеге» МКУ	Балаларны югары дәрәжәдәге олимпиадаларга тирәнтен әзерләү
	Муниципаль фәнни-гамәли конференцияләр үткөрү: «Мин — тикшеренүче» (кеч. мәктәп), «Васильев укулары», «Неокнига», «Үткәннән киләчәккә адым»	Ел саен	ОО, ЦДО	Эзләнү күнекмәләрен үстерү, проектларны тәкъдим итү
	Мәктәпләр һәм "Үсеш нокталары" базасында талантлы балалар өчен "Каникуляр мәктәпләр" һәм "Жәйге профильле сменалар" эшен оештыру	Каникуллар вақыты	ОО, ЦДО	Фәннәр буенча интенсивлар, команда эше
	Балаларның конкурсларда, фестивальләрдә, спорт ярышларда катнашуын тәмин итү (оештыру взносларын, юл чыгымнарын түләү).	Тулаем чор	«ТР ЮМР мәгариф бүлеге» МКУ	Үз-үзеңне тормышка ашыру мөмкинлекләрен киңәйтү
2. Укытучылар һәм остазлар белән эшләүгә юнәлтелгән чаралар				
	Педагогларның сәләтләрен ачу һәм үстерү белән бәйле программалар буенча	Ел саен	«ТР ЮМР мәгариф бүлеге» МКУ	Укытучыларның компетенцияләрен

№	Чара	Вақыт	Үткөрү өчен жаваплы	Көтелгән нәтижә
	квалификациясен күтөрү (шул исәптән дистанцион рәвештә)			камилләштерү
	Экспертларны (фән белгечләрен, психологларны) чакырып, семинарлар һәм мастер-класслар үткөрү.	Ел саен	«ТР ЮМР мәгариф бүлеге» МКУ	Тәҗрибә уртаклашу, методик ярдәм
	«Олимп» премиясе белән муниципаль бүләкләү тантанасы (уку елы нәтижеләрен чыгару, иң яхшы укытучылар һәм укучыларны хөрмәтләү)	Май-июнь, ел саен	ТР ВМР Мәгариф бүлеге, район Башлыгы	Укытучы статусын күтөрү, мотивация
	Ел нәтижеләре буенча педагог-остазларны матди стимуллаштыру (1 нче нигезләмә буенча)	Июнь ае саен	«ТР ЮМР мәгариф бүлеге» МКУ	Укучыларның югары нәтижеләре өчен бүләкләү
3. Оештыру-методик һәм мәгълүмати тәэмин итү				
	«Сәләтле балалар» һәм «Остазлар» мәгълүмат базасын алып бару	Даими	«ТР ЮМР мәгариф бүлеге» МКУ	Эффективлык мониторингы
	Олимпиадаларда һәм конкурсларда катнашу нәтижелелеген мониторинглау	Ел саен	«ТР ЮМР мәгариф бүлеге» МКУ	Эшне анализлау һәм төзәтү
	Балалар һәм укытучыларның уңышларын матбугат чараларында һәм социаль челтәрләрдә яктырту.	Даими	«ТР ЮМР мәгариф бүлеге» МКУ, ОО	Талантларны популярлаштыру

5. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Жаваплы башкаручы — МКУ «Югары Ослан муниципаль районының мәгариф бүлеге».

1. Мәгариф бүлеге эш планын формалаштыра, акчаларның максатчан кулланылышын контрольдә тотат.
2. Мәгариф оешмалары балаларның чараларда катнашуын тәэмин итә.
3. Эффективлыкны бәяләү өчен ел саен максатчан күрсәткечләр мониторингы үткәрелә.
4. Чараларны финанслау үсешнең гомуми программасы нигезендә башкарыла.

«2026-2030 елларга Югары Ослан муниципаль районының талантлы балаларын һәм аларның остазларын үстерү һәм аларга ярдәм итү» ЯРДӨМЧЕ ПРОГРАММАСЫНА
1 нче кушымта

Педагогик хезмәткәрләрне (остазларны) олимпиадалар һәм конкурсларда жиңүчеләрне һәм призерларны әзерләү өчен өстәмә матди стимуллаштыру турында
НИГЕЗЛӘМӘ
(узган еллар тәжрибәсе нигезендә яңартылган редакция)

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә педагогик хезмәткәрләрнең белем бирү сыйфатын күтәрүдә һәм укучыларның олимпиадаларда, конкурсларда, ярышларда катнашу нәтижәләгән арттыруда матди кызыксынуын көчәйтү максатыннан эшләнә.

1.2. Стимуллаштыру үсешнең гомуми программасы белән каралган чаралар кысаларында башкарыла.

2. Премия билгеләү тәртибе

2.1. Премия жиңүчеләрне һәм призерларны әзерләгән педагогларга түләнә:

- Бөтенроссия һәм республика олимпиадаларының муниципаль этабы;
- Бөтенроссия олимпиадаларының региональ (республика) этабы;
- Бөтенроссия олимпиадаларының соңгы этабы;
- Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгы исемлегенә кертелгән башка конкурслар.

2.2. Түләү уку елы нәтижәләре буенча елга бер тапкыр «Югары Ослан муниципаль районының Мәгариф бүлеге» МКУ начальнигы боерыгы нигезендә башкарыла.

3. Критерийләр һәм премия күләме (Балларда исәпләү)

1 балл бәясе ел саен «ТР ЮМР мәгариф бүлеге» МКУ боерыгы белән, бүлп бирелгән акчалар күләменнән чыгып билгеләнә.

Уңышлар дәрәжәсе	Нәтижә	Баллар саны
Муниципаль этап	Жиңүче / Призер	1 балл / 0,5 балл
Республика этабы (ВсОШ региональ этабы)	Жиңүче / Призер	10 балл / 7 балл
ВсОШ йомгаклау этабы	Жиңүче / Призер	30 балл / 20 балл
Республика конкурслары, НПК (статуска карап)	Жиңүче / Призер	5 балл / 3 балл

Мисал исәпләү: Педагог региональ этапта 1 призер әзерләгән (7 балл) һәм муниципаль этапта 2 жиңүче ($2 * 1$ балл = 2 балл). Барлығы: 9 балл. Әгәр балл бәясе 200 сум дип расланган булса, премия суммасы 1 800 сум тәшкил итәчәк.

4. Йомгаклау нигезләмәләре

4.1. Остазлык коллектив (укытучы + өстәмә белем бирү педагогы) булырга мөмкин. Бу очракта баллар алар арасында килешү буенча бүленә.

4.2. Нигезләмә районның барлык педагогик хезмәткәрләренә житкерелә.